

314.**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SKARBU
I SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 22 maja 1933 r.

w sprawie wykonania konwersji wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne i obligacje, oraz konwersji tych listów zastawnych i obligacji.

Na podstawie art. 12 i 17 ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r. o obniżeniu oprocentowania i przedłużeniu okresów umorzenia wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne i obligacje, oraz wydanych na podstawie tych wierzytelności listów zastawnych i obligacji (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 950), postanawia się co następuje:

§ 1. Konwersja wierzytelności hipotecznych, postanowiona ustawą z dnia 20 grudnia 1932 r., będzie ujawniona w księgach hipotecznych na jedno-

stronny wniosek instytucji wierzycielskiej bez zgody dłużnika, niższych wierzycieli hipotecznych oraz innych osób, mających ujawnione prawa w księdze hipotecznej.

Wpisy o toczącym się postępowaniu spadkowym, o ogłoszeniu spadku wakującego, o ograniczeniu zdolności właściciela nieruchomości do działań prawnych, o wszczęciu sporu co do własności nieruchomości, bądź co do wierzytelności konwertowanych, ani żadne inne przeszkody, wynikające z treści księgi hipotecznej nie tamują ujawnienia konwersji czystym wpisem.

§ 2. Do wniesienia do księgi hipotecznej wszelkich wpisów, przewidzianych ustawą z dnia 20 grudnia 1932 r. i rozporządzeniami wykonawczymi do niej, ze skutkami w stosunku do całego obszaru nieruchomości, obciążonego podlegającymi konwersji wierzytelnościami, nie stoją na przeszkodzie jakiegokolwiek ostrzeżenia (adnotacje) o wyłączeniu, wykupie lub parcelacji danej nieruchomości w jakimkolwiek trybie, a w szczególności ostrzeżenia zapisywane na mocy: ustawy z dnia 13 marca 1929 r. o umowach sprzedaży lub przyrzeczeniach sprzedaży nieruchomości ziemskich na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie, ustawy z dnia 23 marca 1929 r. o uregulowaniu stanu hipotecznego nieruchomości oddanych w toku parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, ustawy z dnia 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznem zezwoleń na parcelację gruntów i ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich.

§ 3. Przepisy statutów instytucji wierzycielskich nie mogą być przeszkodą do wykonania konwersji, przewidzianej ustawą z dnia 20 grudnia 1932 r.

§ 4. W księdze hipotecznej ulegają ujawnieniu:

a) pozostający do umorzenia kapitał wierzytelności hipotecznej, po odliczeniu kwot kapitałowych, zawartych w ratach płatnych przed terminami wskazanymi w punktach a, b i c art. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r.;

b) wszelkie inne należności dodatkowe.

We wpisie hipotecznym uczyniona będzie wzmianka, że zaległościom od pierwotnej sumy nominalnej wierzytelności, podlegającej konwersji, służą, w granicach określonych w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 810), równe pierwszeństwo z przeniesionym do nowego okresu umorzenia kapitałem wierzytelności. Do wzmianki tej stosują się postanowienia § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Instytucja ma prawo zaokrąglać przenoszony do nowego okresu umorzenia kapitał każdej z wierzytelności wzníž lub wzwyż nie więcej niż o połowę sumy wypuszczonego przez instytucję najniż-

szego odcinka konwersyjnego listu zastawnego lub obligacji danej serji (emisji). W każdym jednak razie instytucja ma prawo zaokrągląć każdą z tych wierzytelności w granicach do 200 zł lub równowartości tej kwoty w innych walutach. W przypadku zaokrąglenia wzníž instytucja ma prawo żądać od dłużnika spłaty kwoty, o którą zmniejszono wierzytelność, przyczem kwota ta ulega ściągnięciu razem z należnościami instytucji w terminie lub w terminach, ustalonych przez tę instytucję.

W przypadku zaokrąglenia wzwyż instytucja winna zaliczyć kwotę, o którą zwiększono wierzytelność, według swego wyboru: na poczet zaległości lub najbliższej należności z tytułu rat.

§ 6. Ujawniając wierzytelności dodatkowe, przewidziane w art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r., instytucja ma prawo żądać ujawnienia wszelkich obowiązków, nakładanych na dłużnika zgodnie ze statutem przy zaciąganiu pożyczki długoterminowej, nie wyłączając odpowiednich zapisów kaucyjnych.

§ 7. Instytucja może żądać ujawnienia konwersji wszystkich jej wierzytelności, obciążających daną nieruchomość, i ujawnienia wierzytelności dodatkowych w jednym wniosku.

We wniosku tym może być zgłoszone również żądanie przerachowania wierzytelności w myśl art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855).

§ 8. W okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie konwersja wierzytelności hipotecznych ulega ujawnieniu przez wniesienie odpowiednich treści do kolumny zlewkowej działu IV wykazu hipotecznego. Zapis wierzytelności dodatkowych z mocy art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r. może być dokonany bądź przez wniesienie odpowiednich treści do kolumny głównej działu IV wykazu hipotecznego z odpowiednią wzmianką o pierwszeństwie, przysługującym tym wierzytelnościom dodatkowym, bądź przez wniesienie do kolumny zlewkowej tych działów odpowiednich treści — albo samodzielnych albo wspólnych — dla każdej wierzytelności głównej i dodatkowej.

W okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz w okręgu sądu okręgowego w Katowicach zapisanie stopnia pierwszeństwa dodatkowych wierzytelności z mocy art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r. nastąpi bez przedstawienia listów hipotecznych, wydanych co do praw rzeczowych, wpisanych już do księgi gruntowej. Jeżeli list hipoteczny zostanie przedłożony później — urząd ksiąg gruntowych powinien na nim zaznaczyć wpis stopnia pierwszeństwa.

Sporządzenie listu hipotecznego na dodatkowe wierzytelności z mocy wyżej powołanego art. 16 następuje na jednostronny wniosek instytucji. Koszty sporządzenia listu hipotecznego ponosi dłużnik.

§ 9. Części wierzytelności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, odpowiadające

poręczonej przez Skarb Państwa części serii 8% listów zastawnych dolarowych z roku 1924 (§ 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 6 lutego 1933 r.— Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 48), będą zahipotekowane, jako udzielone w tych poręczonych 8% listach zastawnych, z tem zastrzeżeniem, że dłużnik (stowarzyszony) obowiązany będzie płacić tytułem odsetek jedynie 4½% w stosunku rocznym, różnicę zaś oprocentowania w wysokości 3½% w stosunku rocznym ponosić będzie samo Towarzystwo.

We wpisie uczynione będą wzmianki: a) że w przypadkach, gdy ustawa (statut) Towarzystwa zezwala na spłatę części lub całości wierzytelności w listach zastawnych, spłata części wierzytelności, odpowiadającej poręczonej przez Skarb Państwa części serii, może być dokonana jedynie w 8% listach zastawnych tej serii, poręczonych przez Skarb Państwa; b) że przedterminowa spłata części wierzytelności, odpowiadającej nieporęczonej przez Skarb Państwa części rzeczowej serii, może być dokonana dopiero po uprzedniej spłacie części wierzytelności, odpowiadającej poręczonej części tej serii.

§ 10. Wierzytelności długoterminowe, niehipoteczne, na których podstawie wypuszczono obligacje, ulegają konwersji nawet w razie niewydania przez dłużnika dokumentu uzupełniającego. Instytucja ma jednak prawo żądać od dłużnika dokumentu uzupełniającego.

§ 11. Instytucja wymieni objęte konwersją listy zastawne i obligacje, pozostające w obiegu, na listy zastawne i obligacje konwersyjne.

Instytucja, o ile statut jej na to zezwala, ma prawo dołączać do konwersyjnych listów zastawnych i obligacji arkusze kuponów, wyrażających odsetki tylko za część okresu umorzenia, z zastrzeżeniem wydawania we właściwych terminach dodatkowych arkuszy kuponowych.

§ 12. Instytucje obowiązane są rozpocząć wymianę listów zastawnych i obligacji, objętych konwersją, najpóźniej w dniu 1 października 1933 r.

O rozpoczęciu wymiany listów zastawnych i obligacji instytucja obowiązana jest uczynić jednoznaczne ogłoszenie w Monitorze Polskim i w dwóch co najmniej dziennikach, z zaznaczeniem daty rozpoczęcia wymiany. Data może być różna dla poszczególnych seryj (emisji).

Wymiana listu zastawnego lub obligacji powinna być dokonana w ciągu miesiąca od daty złożenia instytucji listu lub obligacji.

Minister Skarbu może na wniosek instytucji przedłużyć w poszczególnych przypadkach terminy, przewidziane w ust. 1 i 3 niniejszego paragrafu.

Odsetki, płatne po 3 stycznia 1933 r., będą wypłacane przez instytucję po złożeniu przez posiadacza kuponu od listu zastawnego lub obligacji konwersyjnych z następującymi wyjątkami:

- a) jeżeli instytucja nie rozpoczęła wymiany listów zastawnych lub obligacji danej serii (emisji) do dnia 15 maja 1933 r., posiadacze listów zastawnych lub obligacji tej serii (emisji) mogą żądać od instytucji wypłacenia im we właściwym terminie pierwszego

kuponu od papieru konwersyjnego za złożeniem kuponu od papieru, ulegającego konwersji, lecz w kwocie, ustalonej ustawą z dnia 20 grudnia 1932 r. i rozporządzeniami wykonawczymi do niej;

- b) to samo prawo służy posiadaczowi listu zastawnego lub obligacji, który złoży go do wymiany co najmniej na miesiąc przed terminem płatności kuponu, a instytucja do tego terminu wymiany nie dokona.

§ 13. Listy zastawne i obligacje powinny być złożone do wymiany ze wszystkimi kuponami płatnymi po 3 stycznia 1933 r. Jeżeli do złożonego papieru nie będą dołączone wszystkie te kupony, składającemu zostanie wydany list zastawny lub obligacja z kuponami, których terminy płatności będą odpowiadać terminom złożonych kuponów.

Kupony, złożone bez listu zastawnego lub obligacji, do których należą, mogą być wymienione na kupony od listu zastawnego lub obligacji konwersyjnych tylko w tym wypadku, jeżeli list zastawny lub obligacja, do których należą, zostały już wymienione.

§ 14. Instytucja ma prawo wymieniać listy zastawne lub obligacje na konwersyjne w innych odcinkach oraz z inną numeracją.

Jeżeli suma nominalna listów zastawnych, względnie obligacji, danej serii (emisji) nie była ograniczona w dacie rozpoczęcia emisji, — do serii tej mogą być włączane listy zastawne, względnie obligacje, innej serii (emisji) lub nowoemitowane, o ile te listy zastawne, względnie obligacje, są wypuszczane na takich samych warunkach, oraz — w przypadku włączania serii (emisji) już istniejącej, o ile suma nominalna papierów tej serii również nie była ograniczoną w dacie rozpoczęcia emisji.

Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warszawie ma prawo połączyć 8% obligacje z r. 1929 i 8% obligacje z r. 1930 w jedną serję.

Wymiana listów zastawnych i obligacji oraz kuponów od nich jest dla posiadaczy ich bezpłatną.

§ 15. Za zezwoleniem Ministra Skarbu instytucja ma prawo — zamiast wydawania nowych — osteplować podlegające konwersji listy zastawne lub obligacje określonej serii (emisji), bądź też listy zastawne i obligacje, stanowiące własność Skarbu Państwa, instytucji państwowych i instytucji prawa publicznego, jak również kupony od powyższych listów zastawnych i obligacji.

Przepisy niniejszego rozporządzenia o wymianie listów zastawnych lub obligacji stosują się odpowiednio w razie stemplowania tych papierów.

§ 16. Jeżeli instytucja umarza listy zastawne lub obligacje danej serii (emisji) w trybie losowania, losowanie będzie obejmować listy zastawne lub obligacje zarówno wymienione na konwersyjne, jak i niewymienione.

§ 17. Konwersja nie wstrzymuje ani obowiązku uiszczenia w terminie wszelkiego rodzaju należności z tytułu wierzytelności, ani obowiązku płacenia odsetek zwłoki.

Konwersja nie stanowi przeszkody ani do wdrożenia ani do prowadzenia postępowania sądowego, egzekucji sądowej lub egzekucji we własnym zakresie instytucyj wierzyielskich.

Zmiany w stanie wierzytelności, wynikające z konwersji, powinny być w postępowaniu egzekucyjnym ujawnione przed rozpoczęciem licytacji na podstawie jednostronnego oświadczenia instytucji wierzyielskiej, zgłoszonego do protokołu licytacji. Ustalona jednak wysokość wadium licytacyjnego nie ulega zmianie.

§ 18. Poza zmianami, dokonaniem ustawą z dnia 20 grudnia 1932 r. oraz rozporządzeniami wykonawczymi do niej, wszelkie prawa instytucyj wierzyielskich, wynikające z dotychczasowych tytułów dłużnych, pozostają w mocy.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*